

Tallinna POLÜTEHNIK

Tallinna Polütehnilise Instituudi parteibüroo, rektoraadi, ELKNO komitee ja ametiühingukomitee häälekandja

Nr. 29 Laupäeval, 30. detsembril 1961 XIII aastakäik

UUS OLGU PAREM VANAST

1961. aasta läheb ajalukku suurte sündmuste tähisena. Tähistab ju möödunud aasta inimese poolt kosmose vallutamise algust. Nõukogude Armees ohvitseride Juri Gagarini ja German Titovi kangelasteod vaimustasid nõukogude inimeste ja meie sõprade südameid.

1961. aasta läheb ajalukku kui kommunistide kongressi aasta. Esmakordselt inimkonna ajaloos kavandati konkreetne plaan kommunistliku ühiskonna ehitamiseks lähemate aastakümnete jooksul.

Ka Tallinna Polütehnilise Instituudi kollektiiv võib möödunud aastale tagasi vaadata rahuldustundega. Laienes instituudi õppetöö baas uue õppehoone kasutusele võtmisega. Anti samuti eksploatatsiooni esimene ühiselamu instituudi uuest Mustamäe kompleksist. Laienes ja süvenes veelgi side inseneride ettevalmistuse ja tootmistöö vahel. Käesoleval aastal astus Instituut rohkearvuliselt noori, kellel on vähemalt kaheaastase praktilise töö kogemused. Võime samuti märkida edusamme teadusliku uurimistöö valdkonnas ja teadusliku uurimistöö sidemete tugevnemisest tootmisega. Väärub samuti esiletõstmist meie tublide sportlaste ja isetegevuslaste edukas esinemine nii meie vabariigis kui ka väljaspool selle piire.

Kuid saavutatuga rahuldumiseks ei saa olla põhjust. Meie kodumaa ees seisab ülesanne kindlustada materiaalne baas kommunistlikule ühiskonnale ja kasvatada inimene uue ühiskonna jaoks. Nende ülesannete täitmine on tihedalt seotud Tallinna Polütehnilise Instituudi tegevusega. In-

seneri osatähtsus rahvamajanduse arendamisel on ofsustav. Tema ettevalmistustasemest ja moraalsetest omadustest sõltub kogu tehniline progress.

Meie ülesandeks on väsimatult parandada inseneride ettevalmistust. Erilist rõhku tuleb panna õppe-metoodilise töö otsustavale parandamisele. Kogu õppeprotsess peab sarnanema elava organismi tegevusega, kus toimub järjekindel rakkude uuemine. Kõik uus ja arene peab leidma tee ka meie õppeprotsessi.

Otsustavalt peab paranema ka kasvatus töö. Meil esineb kahjuks sageli veel fakte, kus üksikud üliõpilased ei mõista neil lasuvat suurt vastutust ja laskuvad kerge-meelselt huligaanitamisele, avaliku korra rikkumisele jne. Meie üliõpilaskond ja eelkõige komsomoliorganisatsioon pole veel kasutanud kollektiivi suurt mõjujõudu nende puuduste kõrvaldamiseks. Tahaks loota, et uus aasta toob siin järsu muutuse.

Instituudi ees seisavad eelseisval aastal suured ülesanded instituudi uue hoonete kompleksi väljaehitamisel. Alustatakse TPI peakorpuse ehitustöödega Mustamäel. Arusaadavalt ei saa sellest tööst eemal seista meie kollektiiv. Instituudi üliõpilased ja õppejõud on näidanud möödunud aastal oma valmisolekut instituudi väljaehitamisel. Pole kahtlust, et see traditsioon eelseisvatel aastatel hoogsalt laieneb.

Saabuva 1962. aasta puhul tervitan instituudi üliõpilasi, teenistujaid ja õppejõude ning soovin kordaminekut õpingutes, töös ja isiklikus elus. Prof. A. AARNA
TPI REKTOR

Veel vana aasta tõi meie üliõpilastele kauaoodatud rõõmude: valmis Mustamäe uue ühiselamu esimene korpus. Uuel aastal kolivad sisse esimesed elanikud — meie eimise kursuse tudengid.

Foto: Tauno SAAR õpperühmas AS-12 ja Ehitusvalituse nr. 2 tööline Voldemar PARV lõpetamas viimaseid viimistlustöid.

S
T
A
L

UUDE MAJJA

Kus on käidud ja mida nähtud

1961. aastal käisid meie üliõpilased paljudes NSV Liidu linnades nii ekskursioonidel kui ka praktiliselt. Nagu jutustas meile sm. Kalpus, käisid tänava väljaspool Eestit «ametsõitudel» üle 400 TPI üliõpilase.

Uhe huvitavama sõidu sooritasid energetikud. Rühm AS-92 külastas suvel Ukraina NSV suurimaid elektrijaamu. Oma tutvumisretke alustasid nad Dneprogressist. Olid Luganskis, Pridneprovskis, nägid ja kuulsid palju uut ja kasulikku. Ega asjata räägita: «Oma silm on kuningas». Hea on teada nendest elektrijaamadest kirjanduse kaudu, kuid veel parem on ise näha. Oma sõidu lõpetasid energetikud Votonežis ehitatavas aatomielektri-

jaamas, kust pöörduiti Tallinna tagasi.

Keemiateaduskonna toiduainete tehnoloogia eriala üliõpilased külastasid Astrahani kalamehi ning muidugi ka kuulsat kala-kombinaati.

Santehnikute rühm ES-73 käis Moskvas ja Harkovis, automaatikud ja telemehaanikud, kokku 21 inimest, Riias VEF-is jne.

Kui hakata loendama kõiki kohti, kus viibisid sel suvel meie tudengid, siis see nimestik tuleks õige suur. Sinna kuuluksid peale juba öeldute Leningrad, Gorki, Vilnius, Karaganda jt. Millest see räägib? Aga sellest, et TPI sõprussidemed laienevad iga aastaga ja omandavad üha kindlama baasi.

Ajalehe

„Tallinna Polütehnik“ toimetusele

VSÜ «Kalev» VAMK kohtunikekogu presiidium, läbiarutanud Teie ajalehes nr. 24. 5. novembrist 1961. a., TPI autoralli kohta avaldatud artikli, teatab, et asjaolu, nagu oleks aja märkimine AKP-s toimunud ebaõigelt, ei vasta tõele, kuid kilomeetrid olid võistlejate kaartidel valesti märgitud.

Nimetatud võistluste läbiviimisel esinenud puudustele on kohtunikekogu presiidium juhtinud süüdlaste tähelepanu ja võtnud tarvitusele abinõud taoliste väärnähetega vältimiseks edaspidi.

J. PÄRNPUU,

VSÜ «Kalev» VAMK kohtunikekogu presiidiumi esimees

HEAD UUITAASAT!

Mida ootate aastalt 1962?

VÄLISMAALT

HILJUTI LEIDSIME OMA POSTIPAUNAST KIRJA, MIS KANDIS TŠEHHOSLOVAKKIA POSTIMARKKI KUI AVASIME UMBRIKU, SIIS SELGUS, ET SAADETIS POLE MITTE HOOPISKI KELLELTKI TŠEHI RAHVUSEST INIMESELT, VÄID MEILE NII PALJU DELEGI TÕTTAVALT ENN HENDRELT, KES OPIB ÜLIOPILASTE VAHETUSE KORRAS TŠEHHOSLOVAKKIAS. TA KIRJUTAS MEILE, ET ON SAANUD OMA SOPRADELTI JA TÕTTAVATELT TOHTUTUL ARVUL KÜSIMISI SEALSE ÜLIOPILASELU KOHTA JA OTSUSTAS VASTATA KÕIGILE NEILE MEIE LEHE KAUDU. NII SIIS...

UUS AASTA ON JUBA KÄEGA KATSUDA. NAGU ALATI, INIMESED ON ELEVIL, TUJU RÕÕMSAM JA MEEL LOOTUSRIKKAM. SEST, NAGU ON JUBA MUUTUNUD TAVAKS, OODATAKSE SAABUVALT AASTALT ALATI RÕHKEM KUI EELMISELT. JA TEISITI SEE EI VOIGI OLLA. MÕÜDUB AEG, SELLEGA KOOS MUUTUB ELU, ARENEVAD EDASI KA INIMESED. JA IGA UUS AASTA TOOB KAASSA KA PALJU UUSI SÜNDMISI, TEGUSID JA MÕTTEID. PÕURDUSIMEGI MITMETE MEIE INSTITUUDI KOLLEKTIIVI LIIKMETE POOLE TRADITSIOONILISE UUEAASTA KÜSIMUSEGA: «MIDA OOTATE AASTALT 1962?» SIIN ONGI VASTUSED.

TPI peahoone raamatukioski müüja AMALIE TENDER.

«Mina töotan instituudis juba kümme aastat. Mõn inimestele ja õppejõududele raamatuid. Olen näinud paljusid inimesi, kuid peab ütleva, peamiselt häid. Raamatuid ostetakse palju ja arvatavasti loetakse samuti palju. See on tore. Leidab inimeste silmaringi ja see aitab täita raamatute müümise plaani. Ei oska nii kohe öelda, mida ma sooviks uuel aastal. Ah soo, jah, kui tõi öelda, siis ootan juba pikisilmi uut ruumi raamatukioski jaoks. Võib-olla ehk 1962. aasta kingib mu raamatutele soojema ja ka suurema toa.»

Ehitusteaduskonna prodekaan HARALD VELNER.

«Kõige esmalt soovin üliõpilastele jõudu ja indu õppetöös. Teiseks tahaksin öelda, et veel tänapäevani esineb meie tudengite seas juhtumaid, kus neil on teadmisi olnud millitsatõdajatega. Sellepärast sooviks heameelega, et uus aasta ei tooks meie kollektiivi enam mitte ühtegi kainenestumaja ega miilitsajaoskonna kviltungit. Uus aasta peaks aitama ka ehitajatel kiiremini ekspluatatsioonile anda uued ühiselamu korpused Mustamäel.»

Ametiühingukomitee raamatupidaja ELLEN PÕLDMA.

«Oodake üks hetk. Lõpetan telefonikõne. Võib-olla pöörduke esimese poole. Tema on kõikide asjadega paremini kursis ja vastab teie küsimustele. Uus-aasta soov? Minu isiklik? Ütleksin niipalju, et üliõpilased võiksid olla tulevikus viisakamad ja tervitades koridorides ja tänaval kohutades ka ametiühingukomitee töötajaid.»

LÕÖME LULLI KAH...

Kui mõelda tagasi möödunud kuudele, siis võib ju'gest öelda, et noor majandusteaduskond elab hoogsat ühiskondlikku ja miilmesuguste üritustele määratud tunnid neljapäeviti on alati olnud sisukad. Oktoobris käisid ökonomistidel külas Debora Vaarandi ja Juhan Smuulkes olid äsja naasnud luuletajate kongressilt Brüsselist. D. Vaarandi jutustas, et maailma luuletajate hulgast tuntakse hästi noori nõukogude poete. Näitaks Jevtušenkot, kelle loomingu paistab silma omapäraste vabavärsiliste luuletustega. Üha suuremat huvi maailma avalikkuse silmas omandavad «musta Aafrika» arvukate riikide pöördid. Nende loomingu segunevad ahaatise rahvaloomingu segemad kaasaegsete tendentsidega. Väga huvitavad on D. Vaarandi muljed Hongkongi pealinna kohta. Uus-aasta peale lugemise ette ühe oma luuletuse, mis meeldis väga. Juhan Smuul rääkis oma viimaste reisidest Jaapani ja Põhja-Ameerika. Huvitavalt jutustas ta ka Lõuna-Ameerika riikide kohta. Kõige huvitavamad olid Itaalia ja Prantsusmaa riikid.

«Kõige esmalt soovin üliõpilastele jõudu ja indu õppetöös. Teiseks tahaksin öelda, et veel tänapäevani esineb meie tudengite seas juhtumaid, kus neil on teadmisi olnud millitsatõdajatega. Sellepärast sooviks heameelega, et uus aasta ei tooks meie kollektiivi enam mitte ühtegi kainenestumaja ega miilitsajaoskonna kviltungit. Uus aasta peaks aitama ka ehitajatel kiiremini ekspluatatsioonile anda uued ühiselamu korpused Mustamäel.»

nes, et kõikidel jätkus vastupidavust ja jõudu. Tüdurukud said oma märkruudiga suurepäraselt hakkama. Üritus, millest kogu teaduskond siiani juttu teeb, on 25. novembril toimunud teaduskonna õhtu. 130 inimest veetis lõbusat aega kahes viikeses auditooriumis: Dekoreeritud ruumides tutvusid esimese kursuse üliõpilased vanemate kaastellega. Päikse valmistas lõõrit, kus ükski ostetud pilett ei läinud tühja. Kui numbrile ei tanguvad suuremat võitu, siis oli pilett omanikule garanteeritud lehti valget paberit. Lõõsiti välja ka majandamises vajalikku «ajahitartvet» nagu hüüdlõksu ja muid lõbusaid esemeid. Majandusteadlased peavad olema kiire taibuga inimesed. Kuna aga arvustatakse inimese tegevuse määramiseks pole võimalik korraldada õhtu üritusi. Kaas osavõttajat püüdis meile alla astuda bisept silbisid meile üllatada sõna. Teaduskonna tegevuse juhtimisel ökonomi kateedri õppejõud Ivo Soidra, kes koostas poolt minutiga sõna «kadakamaris». Asjatundlikult kinnitasid, et see o'evat uus kirjandus. Eesti ja arvatavasti ka NSV Lõõdu rekord võrdlusks ürituse lõõdu, et «katusekiiv» kokku-

panemiseks kulus umbes kaks minutit. S. Hiibus pidas loengu teaduskonna «floorast» ja «faunast». Meie tudengid pakuvad selleks oma niimedeaga suurepärast materjali. Meil on Kaasik, kus on Pöder ja Saar, kus aetakse Puskariit jne. Ohtu üheks naelaks kujunes peoperemehe ja -perenaise kroonimine. Teaduskonna dekaan kuulutati pidulikult naiste kuningaks, kuna majandusteaduskonna 237 üliõpilasest 183 on õrnema soo esindajad. Kuningale asetati pähe «kuldne» kroon, mis oma suuruselt kindlasti ületab kõigi maailma kuningate kroonid. Kuningannaks sai meie küllaline E. Inti. Majandusteaduskonnas on prog-

ressivne rahvas. Kõik uus võetakse siin hästi vastu. Seda näitab ökonomistide hoog ja tahtsüü pida selgeks uus tants — Põlga. Kõige tähtsam aga oli meeleolu. Viimase üle ei saanud keegi kaevata. Kui mõnel juhusel olema alul kehvem tuju, siis «lobu doktor» oma operatsiooniga parandab selle peagi. Kes aga väsis, see istus laua juurde ja kinnitas keha. Kava kõlasid vana Toompäa kohal lõbus naer ja põlvit. Laiati minnes lepitli kõcku, et selline õhtu ei tohi jääda viimaseks. Huvitav ja kasulik oli detsembri esimesel nädalal toimunud rühma 18-72 diskursioon Kohtla-Järvele. Kõik kaevandustes ja vabrikutööstuses. Kaevandus nr. 18 on veel täiesti mehhaniseerimata. Vibutasime kauglii labidatki. Iga kaevuri käest heb vahetuse jooksul läbi umbes üheksa tonni põlevkivi. Meie küllaseis eisaqutanud, kuid tunne saime aise ilka. Kasvuri- mäts peas, gaasitorbik üle dia laterni kões, tohtutud kummisopad jalas — päris eht kaevuri kane. Kohtla-Järvelt läks sõit Toila-se. Otsustas ilka Oru lossi varemäel. Siin oli meri ja kaunis talvine maits. Tallinnas aga selgus, et Toilas on olnud kaks lossi ja et me olime need kuulamad varemäed vaatamata jätnud. Meie see palju meelshärma ei vaimitanud, sest lõbu oli niigi laiult.

...kuningas ja -kuninganna on kroonitud. (järg 4. lk.)

Oma kirja- ja pidisaatjaile soovime teravat silma

sesse elu-olusse, siis stipendiumi saamine või mittesaamine mängib siinse tudengi elus muidugi sama tähtsat rolli, nagu meilgi. Saada — see tähendab sooritada eksamid keskmise hindega 2,5 (siinsed hinnad: 1 — eeskujulik; 2 — väga hea, 3 — hea, 4 — mitterahuldav) ja alla 380 krooni kuus perekonnaliikmele. Võrdluseks: 10 krooni pääseb ligilähedale meie rublale. Stipi suurus on erinev I ja II—V kursustegrupis ja sõltub üpris keeruliste seaduste järgi ka perekonnasissetulekust, kõikides

värske sortii sööklatega, on umbes 2—2,5 kordne. Pealegi määrab talong teise roa ja magussöögi, supp, leib ja tee — kohv on praktiliselt tasuta. Mensaga umbes võrdse kokkuhoiu annab üliõpilastele kehtiv aastapilet tšehhi- ja slovakkalastele naivatranspordis. Organisatsiooniliselt kuulub suur osa üliõpilasi CSM-i — Tšehhoslovakkia Noorsooliitu. Loomulikult tegutsevad isetegevusringid, milledest tehnikameelne tudeng seni nähtu-kuuldu järgi näib kõige rohkem siise võetud olevat kinost-fotost ja dixielan-

TSEHHI TUDENG

olenevalt sellest 70—120 kroonini. Mängib oma osa ka üliõpilaste ühisloendri aktiivsus. Muuhulgas on viimase hindamisel olemas punkt ka seltsi sõnastuses: «millise määrat abistab õppetöös nõrgemaid». Eksisteerib, nagu meilgi, stipendium (600 krooni ümber), mida maksab õppimasuunuu tehas.

Tudengi rõõmuks on siin üliõpilastele maksavad mitmed majanduslikud soodustused. Eelkõige on see toitumisküsimine. Üliõpilastele (üliõpilassööklas), kus eelostetavad talongid 5 krooni 20 halleri eest päevas lõuna- ja õhtusöögiks annavad küllalt tõsise kohutäie. Ökoonomia, võrreldes oda-

dist. Sport on kõrgel järjel, üliõpilaste spordiliingu. «Slavie VS» korvpallivõistkonnad peaks olema tuttavad ka Tallinnas. Oppeplaanis on kehaline kasvatus alates kolmandast kursusest erialane — sektiioonides, kesta peaaegu õppuse lõpuni. Lõpuks tuleks täpsustada, millise tudengi elust ma kirjutasin — eks või ju teistes ülikoolides miski, olla teisti. Seepärast pikendan pisut pealkirja: kuidas elab tšehhi tudeng Praha Kõrgemas Tehnikakoolis, mis aastaks ka mulle oma ukseid lahti teigi.

E. HENDRE
Praha, detsember 1961.

RAKVERES

ÕPPEJÕUD-KORVPALLURID

Hiljuti kohtusid meie instituudi õppejõudude korvpalli-meeskonna liikmed Rakvere I Keskkooli abiturientidega. Euviga kuulati dots. R. Otti, dots. R. Üksvärava, van.-õpet. B. Saare ja van.-õp. J. Dudkini sõnavõtte õppimise võimaluste kohta TPI-s. Eriti suure aplausi saatel lahkus kõnetoolist assistent A. Lavrov, kes on ise lõpetanud Rakvere I Keskkooli.

Kehalise kasvatus kateedri juhataja H. Erm andis abiturientidele üle malestusesemetena fotoalbumi ja hiljuti trüki ilmunud brošüüre «Teatmik üliõpilasele».

Järgnevalt kogunes ligi 300 pealtvaatajat võimlase, kus elati tuiselt kaasa sõpruskontumistele võrk- ja korvpallis. Esimeses mängus TPI õppejõudude korvpallimeeskond kohtus Rakvere parimatega. Tänu A. Lavrovi ja R. Üksvärava resultatiivsele mängule võideti esimene poolaeg 33:26. Teise poolaja alguses tuli aga «üllatus» — valjakule jooksis hoopis Kunda meeskond, kus mängisid kaasa kaks TPI lõpetajat, omaaegsed TPI koondmeeskonna mängijad H. Einlo ja K. Reinas. Kaotus näis olevat paratamatu. Kuid siis astus esile nn. «füsioloogiline faktor» —

kundalased ei olnud jõudnud end külmadest «soojendada» ning võistlusesse sisseelada, mille tulemusena enamuse nende rünnakuid ebaõnnestus. Edu jäi püsima, mäng võideti tulemusel 58:48. See oli õppejõudude korvpallimeeskonna üheksateistkümnenda võit 30-st ametlikust kohtumisest 1961. aastal.

Ohtu viimases mängus kohtusid Kunda «Kalevi» ja TPI-II meeskond võrkpallis. Kunda meeskonnas mängis kaasa ka 3 TPI lõpetajat, nendest omakäsi TPI parim võrkpallur Jüri Kõpper oli kundalaste mängu juhtijaks. Kohtumise võitis Kunda «Kalevi» tulemusel 3:1. Ohtu 5H õppejõududele ja üliõpilastele heaks vahelduseks semestri viimaste päevade pingelise õppetöö.

H. ERM,
õppejõudude korvpallimeeskonna mängija

Mida ootate aastalt 1962?

Rühma AK-16s üliõpilane
SULEV INGERMAA.

«Hea meelega näeksin, et uus aasta tooks mesega kaasa ainult head. Opin alles esimesel kursusel, esimene sess peagi käes, ja eks ole veidi kõhedavõitu ta. Materjali palju, aega vähe. Sellepärast on

esimeseks ja kõige lähemaks sooviks see, et eksamid ei veaks alt. Ah, isikliku elu kohta? Siin pole pikalt rääkida. Olen poissmees ja abieelluda ei kavatse. Vähe-malt lähema paari-kolme aasta jooksul.»

Medpunkti
töötaja ANNI
REINLO.

«Tööd-tegemist palju Pole mahti vastatag sellele küsimusele. Kuid mis sinna ikka parata lehomeestest on raske lahti saada... Aga vaa-dake, et te mind alt e-vea. Lugesin paar päeva tagasi foljetoni «kah reporterist», kes aina klõpsutas mööda Tallinna asutusi foto aparadiga pilte teha aga pärast osutus hoopis suliks. Täheandab minu uusaasta soov? Tahaksin uuel aastal ainult head ja soovin teistele täpselt sama.»

Valvur JUULI LÕHMUS.

«Ei, pildistada pole vaja. Mulle see ei meeldi. Kust te olete? «Poliitõhiku» toimetusest. Ja tahate teada minu uue aasta soovi. Mul pole ühtegi midagi. Soove on palju, aga lehes nendest kirjutada ei maksa.»
Mis seal ikka. Soovime omalt poolt Juuli Lõhmusele kõikide ta soovide täitumist uuel aastal.

NLKP ajaloo
kateedri
vanemõpetaja
ERICH KÖPPER

«Muidugi seda, et saabuv aasta tooks kõigile rõõmu ja õnne. Ja mitte vähem uusi ülesandeid ning uusi lahendusi. NLKP XXII kongressile järgnev aasta saab olema uute grandioosete tööde aasta. Sellepärast tahaksin loota, et meie noored suhtuvad tulevikus veelgi tõsisemalt oma tööse, õppimisse ja kohtustesse.»

Kes teab, see aidaku!

Palume lahkeid teadajaid juhutada meile, kus asub TPI Raamatukogu. Vaatamata kolmeaastasele pingelisele otustamisele, ei ole me suutnud leida seda kohta, kuhu tagastada meie poolt 1958/59. a. raamatukogust laenutatud raamatud.

Alandlikult ette tänades

TPI üliõpilased: Eem Laasnurm, Rein Toomägi, Nikolai Balkin.

Märkus:

Toimetus selgitas välja, et TPI Raamatukogu asub täpselt seal-samas, kus kolme aasta eest, s.o. — Tallinn, Lai tän. 5. Ühtlasi tuleb raamatukogu seda meelde ka TPI õppejõududele ja teematajujatele seltsimeestele U. Pihvrele, H. Viibokile, H. Sillamaale, J. Varvasale, V. Kikasale ja S. Viitile.

õnne, õnne õhisel elutsel!

VIIVI EELMAE

ja
VELLO GRIFFEL

Rühmakaaslased.

Yankiratas koratna otsa, et see kurg ei lendaks metsa.

TOONI TÜRK

ja
KAAREL TAMM

EA-34

ja nobedat sulge ka algavaks 1962. aastaks!

